

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D.
Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac
Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas
Missalis Et Breviarii Romani**

Adiectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens III. & IV. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas
Missalis

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindelicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Defectibus Formæ. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39964

Chrysostomi num. 167. & apud Arcudium lib. 3. sue *Concordie* cap. 39. reddunt rationem hujus secundæ mixtionis aquæ, dicentes, fieri hanc mixtionem, tum quia aqua calida è latere Christi exivit, tum quia per eam fervorem Sancti Spiritus intelligi volunt. Hunc Græcorum Ritum nonnulli è nostris Theologis ignorantes, vel utramque mixtionem confundunt, ut Esius *Oratione Theologica* 16. vel putant eos aquam non apponere, ut Innocentius III. lib. 4. de *Sacrif. Missæ* cap. 32. & Guido Carmelita in catal. heresum; vel aquæ calidae infusionem impugnant, ut Umbertos Sylvæ Candidæ Episcopus, in *invectiva adversus Nicetam Pectoratum*. Sed immerito, ut ait Card. Bona lib. 2. cap. 9. §. 4. hac de causa Græci vexantur, hunc enim Ritum præscribunt in suis Liturgijs SS. Patres, Basilius, & Chrysostomus, usuque perpetuo Orientalis Ecclesiæ Sacerdotes doctrinæ & sanctitate confitunt proponerunt. Ex ignorantia itaque hujus approbati Ritus, ait præfatus doctissimus Bona, procedit sententia, que convallis præstatam mixtionem aquæ cum vino jam consecrato; quasi evinde sequeretur corruptio Sacramenti pro aliqua sui parte, que non corruptum etiam ex antiqua coniunctudine, qz olim in Ecclesiæ Latinis vigebat, misericordia vinum non consecratum cum Sanguine per Communione Populi, ut colligitur et primo, secundo, & tertio Ordinibus Romanis, quin ullum timeretur periculum corruptiæ Sacramenti.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. V. De Defectibus formæ.

I. Gavant. pag. 156. col. 2. post Rubrum. num. 1. §. Porro S. Thom. quest. 78. art. 3. vult, excepto enim, &c.) Quamvis particula *enim* in utraque Consecrationis forma essentia non sit, neque necessaria necessitate Sacramenti, est tamen de præcepto proferenda, ideoque, si quis eam omitteret, graviter peccaret. Ita etiam in forma Consecrationis Calicis, seu vini, omnia verba, quæ exprimuntur in superiori Rubrica, sunt de integratæ, & necessitate precepti, & quamvis etiam ad essentiam Sacramenti pertinere afferat D. Thomas loc. *sapient.* nihil minus alii Theologi quamplurimi censem, ad validitatem talis formæ sufficere prima illa verba: *Hic est Calix Sanguinis mei*, reliqua vero quæ sequuntur, quamvis non specent ad formæ Consecrationis essentiam, non licet tamen ea omittere sine gravi sacrilegio, tum quia Ecclesia vult, omnia illa verba profiri in forma Sanguinis, tum quia oportet tutissima ratione consecrare, adhibendo scilicet etiam prædicta reliqua verba eodem

modo, intentionemque habendo eo modo, & per ea verba consecrandi, quibus Christus instituit, & Ecclesia intendit; tum etiam quia D. Thomas *sapient.* aliquique multi volunt, omnia verba notata in Missali spectare ad defensionem formæ Sanguinis.

In hoc Sacrificio verba utriusque formæ Corporis, & Sanguinis, debent protinus a Sacerdote, ut indutente, ac sustinente Personam Christi, non vero in Persona ejusdem Sacerdotis, ideoque omnia verba Canticorum, incipiendo à verbis: *Qui pridie*, &c. usque ad *Unde memores*, dicuntur a Sacerdote hilloc, seu recitatice. Sola autem verba, quæ utriusque formæ essentia sunt, scilicet *Hic est Corpus meum*; *Hic est enim Calix Sanguinis mei*, &c. proferuntur a Sacerdoti, non tantum materialiter, & recitatice, sed etiam formaliter, significative, & enunciative. Ceterum alia quæstiones, specentes ad validitatem prædictarum formarum, videri possunt apud Theologos, præserum re-

ro Zachariam Pasqualigum de Sacrif. Missa
vñ. 1. quæst. 319. & seqq. Quarti part. 3.
iii. s. fid. 1. & Suarez loc. à Gavanto cit.

II. Gavant. pag. 156. col. 1. post Rubr.
num. 2. *Sanè verba ea tantum, &c.*) Opti-
mè dicer hic Gavantus, in prædicto casu re-
petenda esse tantum verba Consecrationis in
n. 2. & in Canone Missæ contentam.

Novæ Observations, & Additiones ad Gavanti

Tit. VI. De Defectibus Ministrorum.

I. De Defectibus Ministri, tum essentia-
libus, tum accidentalibus, tum proximis,
tum remotis, fuscæ, & doctæ differit Paulus
Maria Quarti part. 3. tit. 6. omnino videndum
ab iis, qui satisfacere volunt suæ curiositatì
in hac materia.

Novæ Observations, & Additiones ad Gavanti

Tit. VII. De Defectu Intentionis.

I. Rubr. num. 1. pag. 157. *In his casibus
am conferas, quia requiriuntur intentio, &c.*
In hoc Rubrica quatuor adducuntur causæ,
in quibus non sequitur Hostia, & vini Con-
secratio, ex solo defectu intentionis in Sacer-
dotem consecrante. Nomine intentionis intelligi-
tur deliberata voluntas faciendi aliquid, pu-
ti Sacramentum; intentio enim communiter
definit volutio efficax finis, unde differt in-
tentio à implici volitione, seu complacentia
fini, sive boni alicuius; quia simplex volun-
tas, seu complacentia respicit finem sine
habitudine ad confectionem. Intentio au-
tem est volutio efficax tendens in finis conse-
cutionem. In causa ergo nostro actus, quo
Minister vult confidere Sacramentum, dici-
tur intentio, quia est actus liber voluntatis
tendentis in illum finem, & distinguitur ab
intentione, quæ est actus intellectus confiden-
tis id, quod agitur.

Dividitur autem intentio, quod ad rem no-
stram pertinet, in actualem, & virtualem;
in habitualem, & interpretativam. Actua-
lis intentio est volutio actu existens faciendi

Sacramentum, & offerendi Corpus, & San-
guinem Christi Domini, vel faciendi quod
facit Ecclesia, vel quod Christus instituit,
& per se ipsam immediate concurrens ad Sa-
cramentum, & Sacrificium peragendum,
cum prolatione formæ super materiam præ-
sentem.

Intentio virtualis dicitur illa, quæ præ-
cessit in se, sed virtute permanet in aliquo
effectu ab ea relicto, quo excitantur poten-
tiae externæ ad actiones requisitas, quibus
perficitur Sacramentum initio propositum,
vel per impressionem in imaginativa reliquant,
vel per connexionem actuum sequentium
cum primo, quo quis ad agendum humano
modo se applicuit, nec actu contrario inter-
rupit; v. g. incipit quis Sacerdos sacris ve-
stibus se induere ex animo consecrandi, &
offerendi Sacrificium, sicut Christus insti-
tuit, & vi illius voluntatis accingit se operi,
pergendo ad Altare, &c. postea tamen men-
te distrahitur, & interim facit omnia necel-
faria ad Sacrificium, manendo tamen sem-
per mentis suæ compos; hic dicitur habere

111; in-